

Disorders – Podręcznik diagnostyczny i statystyczny zaburzeń psychicznych) (tab. 28.1).

Tabela 28.1. Kryteria diagnostyczne dla mutyzmu wybiórczego

ICD-10	DSM-5
<p>A. Ekspresja i rozumienie języka przez dziecko w granicach dwóch odchyłeń standardowych.</p> <p>B. Możliwa jest do potwierdzenia niemożność mówienia w specyficznych sytuacjach, w których od dziecka mówienie jest oczekiwane, pomimo mówienia w innych sytuacjach.</p> <p>C. Czas trwania mutyzmu wybiórczego przekracza 4 tygodnie.</p> <p>D. Zaburzenia nie wyjaśnia brak znajomości języka mówionego wymaganego w sytuacjach społecznych, w których występuje niemożność mówienia.</p> <p>E. Wykluczono występowanie całościowych zaburzeń rozwoju.</p>	<p>Charakteryzuje się stałym brakiem mówienia w sytuacjach społecznych, mimo że dziecko jest w stanie mówić w innych, znanych mu sytuacjach; inne kryteria to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • brak mówienia w określonych sytuacjach przez okres minimum 1 miesiąca (nie bierze się pod uwagę pierwszego miesiąca w szkole lub przedszkolu); • niemówienie nie jest wynikiem braku wiedzy lub nieznaności języka; • braku mówienia nie da się lepiej wyjaśnić przez zaburzenia komunikacji lub inne nieprawidłowości.

DSM (*Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders*) – *Podręcznik diagnostyczny i statystyczny zaburzeń psychicznych*; ICD (*International Classification of Diseases and Related Health Problems*) – Międzynarodowa Klasyfikacja Chorób i Problemów Zdrowotnych.

28.2. Obraz kliniczny

28.2.1. Objawy typowe, podstawowe, patognomoniczne

Na charakterystyczny obraz dziecka z mutyzmem selektywnym składają się **typowa sylwetka i zachowanie**. Obserwuje się, że dzieci trzymają głowę i ramiona lekko przygięte do przodu, mają zazwyczaj prosty, sztywny kręgosłup i napięte kończyny. Często nie utrzymują kontaktu wzrokowego z rozmówcą – kierują wzrok na bok lub w dół. Prezentują stosunkowo ubogą mimikę twarzy. Przyglądając się dziecku z mutyzmem selektywnym, można zauważyć, że bacznie obserwuje ono otoczenie i interesuje się nim z jednoczesnym brakiem reakcji emocjonalnej na to, co się dzieje. Najczęstszy model zachowania dziecka poza rodziną to bojaźliwe wycofanie się z zahamowaniem i biernością w stosunku do obserwowanego otoczenia. Tymczasem w domu dzieci te bywają aktywne i rozmowne, potrafią sprawiać trudności wychowawcze.